

**HOTUBA YA KATIBU MKUU, OFISI YA RAIS-MENEJIMENTI
YA UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA DKT. LAUREAN
NDUMBARO KWENYE UFUNGUZI WA KIKAO KAZI CHA PILI CHA
SERIKALI MTANDAO, KUNDI LA KWANZA, KATIKA UKUMBI WA
MIKUTANO WA CHUO CHA SAYANSI YA KOMPYUTA, HABARI NA
MAWASILIANO, CHUO KIKUU CHA DODOMA - DODOMA,
TAREHE 30 - 31 JANUARI, 2019**

Mtendaji Mkuu wa Wakala ya Serikali Mtandao,

Watendaji wa Taasisi za Serikali,

Watoa Mada,

Wageni Waalikwa,

Wana Habari,

Mabibi na Mabwana,

Habari za asubuhi.

Awali ya yote, napenda kumshukuru Mwenyezi Mungu, mwingi wa rehema kwa kutujalia uzima, afya na nguvu za kutuwezesha kuwepo hapa leo hii. Aidha, napenda kuwashukuru waandaaji kwa kufanikisha kuwepo kwa Kikao Kazi cha Pili cha Serikali Mtandao na pia kwa kunipa heshima ya kuwa mgeni rasmi katika tukio la ufunguzi wake.

Pia, nachukua fursa hii kuwakaribisha washiriki wote wa Kikao Kazi hiki kwa Kundi la Kwanza linalojumuisha Maofisa Watendaji wakiwemo, Maofisa TEHAMA, Maofisa Ununuzi, Maofisa Mawasiliano Serikalini, Maofisa Utumishi, Maofisa Utawala, Wakaguzi, Wahandisi, Wahasibu, Maofisa Mipango na Watumiaji Mifumo ya TEHAMA. Nawakaribisha pia wadau mbalimbali ambao mmeona umuhimu wa kuhudhuria tukio hili muhimu katika jitihada zetu za kujengeana

uwezo, kujenga ushirikiano na kupata uelewa wa pamoja juu ya utekelezaji wa Serikali Mtandao kwenye Utumishi wa Umma.

Ninapenda kutambua mchango wa wadau mbalimbali ambao wamefanikisha Kikao Kazi hiki cha Pili. Michango yenu ya hali na mali imewezesha kufanyika kwa tukio hili muhimu kwenye Utumishi wa Umma. Kipekee ninaomba kutoa shukrani zangu za dhati kwa Benki ya NMB, Shirika la Hifadhi za Taifa Tanzania (TANAPA), Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA), Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF), Tume ya Sayansi na Technolojia (COSTECH), Mfuko wa Fidha kwa Wafanyakazi (WCF), Shirika la Hifadhi ya Jamii (NSSF), Bohari Kuu ya Madawa (MSD) na Mamlaka ya Usimamizi wa Mifuko ya Hifadhi ya Jamii (SSRA) ambao mmefadhili Kikao Kazi hiki. Ninawaomba muendeleo kusaidia jitihada hizi kwa vipindi vijavyo.

Kwa umuhimu wa pekee, naipongeza Wakala ya Serikali Mtandao kwa kuendelea kuwa wabunifu wa masuala mbalimbali yanayohusu Serikali Mtandao ikiwemo uandaaji wa tukio hili kwa mara ya pili.

Ndugu Washiriki,

Kikao Kazi hiki kinalenga kuwakutanisha wadau wanaohusika na utekelezaji wa Serikali Mtandao kwa ajili ya kujenga uwezo, kuongeza ushirikiano na kubadilishana uzoefu. Aidha, malengo mengine ya Kikao Kazi hiki ni kujadiliana njia sahihi za kukabiliana na changamoto zinazojitokeza katika jitihada mbalimbali za utekelezaji wa Serikali Mtandao. Hivyo, mada zote zitakazojadiliwa katika Kikao Kazi hiki zitajikita katika maeneo hayo. Pamoja na mada hizo, pia mtapata fursa ya kujadili, kutoa maoni na mapendekezo yenye lengo la kuboresha zaidi utekelezaji wa Serikali Mtandao.

Ndugu Washiriki,

Kikao Kazi hiki kinaongozwa na kauli mbiu isemayo (kwa tafsiri isiyo rasmi) *“Uwianishaji wa Rasilimali za TEHAMA kwa Maendeleo ya Viwanda”* (*“Harmonization of ICT Resources for Industrial Development”*). Kauli mbiu hii inalenga kuonesha umuhimu na nafasi ya TEHAMA, hususan uwianishaji wa rasilimali za TEHAMA na mchango wake katika maendeleo ya viwanda nchini. Ni rai yangu kwamba, kwa umuhimu wa kipekee, mijadala yenu pia ijikite na kujielekeza katika kauli mbiu hii.

Ndugu washiriki,

Ofisi ya Rais Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora ndiyo yenye dhamana ya kusimamia utekelezaji wa Serikali Mtandao. Hii inatokana na dhamana ya Wizara hii iliyopewa ya kusimamia Utumishi wa Umma. Msingi mkuu wa Utumishi wa Umma ni ubora wa huduma zinazotolewa na taasisi za umma kwa wananchi. Hivyo, maboresho ya Utumishi wa Umma yamefanyika pia katika eneo la sera na mifumo ya kusaidia utendaji kazi (policies and systems to support service delivery) kwa lengo la kuwa na mikakati ya kisera na kimfumo ya kuboresha utoaji wa huduma kwa wananchi.

Ndugu washiriki,

Utekelezaji wa Serikali Mtandao ni moja ya sehemu muhimu ya maboresho yaliyofanyika katika Utumishi wa Umma, ambao umesaidia kurahisisha utoaji wa huduma zinazopatika kwa urahisi na kwa gharama nafuu kwa kutumia TEHAMA. Utekelezaji wa Serikali Mtandao umejikita katika kuboresha utoaji wa huduma

miongoni mwa taasisi za umma (Government to Government), kati ya taasisi za umma na wananchi (Government to Citizens), kati ya taasisi za umma na sekta ya Biashara (Government to Business), na kwa Serikali kuwahudumia watumishi (Government to Employees).

Ndugu washiriki,

Napenda kuipongeza Wakala ya Serikali Mtandao kwa mafanikio yaliyopatikana hadi sasa katika shughuli zake za utekelezaji wa Serikali Mtandao, hasa kutokana na kutenda kazi kwa weledi, ubunifu, na juhudi kubwa. Mafanikio makubwa yamepatikana katika uratibu, usimamizi, utoaji wa msaada wa kiufundi, mafunzo na ushauri wa kitaalam kwenye Taasisi za Umma ikiwa ni sehemu ya utekelezaji wa Serikali Mtandao. Mafanikio mengine yaliyopatikana ni pamoja na:

- i. Kusanifu, Kubuni, kusimika na kusimamia uendeshaji wa miundombinu na mifumo mihimili na tumizi ya TEHAMA katika Utumishi wa Umma ikiwemo Mfumo wa Uendeshaji Masijala Serikalini (e-Office), Mfumo wa Barua Pepe Serikalini (GMS), Mfumo wa Vibali vya Safari (e-Vibali), Mfumo wa Usimamizi Rasilimali Watu Serikalini (HCMIS), Mfumo wa Malipo wa Serikali Kielektroniki (GePG), Mfumo wa Uendeshaji wa Hospital (GoT-HOMIS), Mfumo wa Manunuzi Serikalini (e-Procurement) na Vituo vya Serikali vya Kuhifadhi Data (Government Data Centres).
- ii. Kutengeneza Miongozo na Viwango vya Serikali Mtandao vinavyotumiwa na Taasisi za Umma katika kusanifu, kutengeneza na kuendesha mifumo na miundombinu ya TEHAMA katika maeneo mbalimbali ya utekelezaji wa Serikali Mtandao.

- iii. Kuongeza njia mbadala za kutolea huduma kwa wananchi kwa kutumia TEHAMA, kama vile Tovuti Kuu ya Serikali, Tovuti Kuu ya Ajira, Tovuti mbalimbali za taasisi za umma, simu za mikononi na vifaa vingine vya kielektroniki.
- iv. Kushiriki na kutoa mchango wa kitaalam katika maandalizi ya Sheria ya Serikali Mtandao (e-Government Act) ambayo ipo katika hatua za mwisho.

Ndugu Washiriki,

Utekelezaji wa jitihada za Serikali Mtandao umechangia kwa kiasi kikubwa katika kurahisisha utoaji wa taarifa na huduma nyingine kwa wananchi kwa haraka, uwazi, urahisi, gharama nafuu, wakati wowote na mahali popote nchini, na kwingineko duniani. Hiki ni kichocheo muhimu katika kufikia Dira ya Taifa ya Mwaka 2025 inayolenga, pamoja na mambo mengine, kufikia Maendeleo ya Viwanda.

Ndugu Washiriki,

Mafanikio ya Wakala ya Serikali Mtandao yametokana na juhudi zilizofanywa na Serikali katika Sekta ya TEHAMA nchini. Juhudi hizi ni pamoja na uwepo wa Sera, Sheria na Miongozo inayosimamia Sekta ya TEHAMA nchini ambayo imechangia kwa kiasi kikubwa utekelezaji wa Serikali Mtandao. Vilevile, uwepo wa miundombinu ya TEHAMA nchini imekuwa ni mhimili muhimu katika utoaji wa huduma mbalimbali za Serikali Mtandao. Baadhi ya mafanikio mahususi yaliyochangia ukuaji wa Serikali Mtandao ni pamoja na:

- i. Uboreshaji wa sera na sheria, ikiwemo kutungwa kwa Sera ya TEHAMA 2016, na Sheria ya "*Electronic and Postal Communications*" 2010, Sheria za Miamala ya Kielektroniki, 2015 (*Electronic Transactions Act, 2015*); Sheria ya Makosa ya Mitandao, 2015 (*Cybercrimes Act, 2015*);
- ii. Kufanyika kwa uwekezaji mkubwa kwenye miundombinu ya TEHAMA, kama vile Mkongo wa Taifa (*NICTBB*), Vituo vya Kitaifa vya Data (*National Data Centres*), na kutenga Masafa ya Intaneti ya Serikali (*Internet Bandwidth*);

Ndugu Washiriki,

Pamoja na mafanikio yaliyokwishapatikana, bado kuna changamoto zinazokabili utekelezaji wa Serikali Mtandao. Baadhi ya changamoto hizo ni pamoja na baadhi ya mifumo ya TEHAMA kuendelea kutowasiliana na kutobadilishana taarifa (ndani ya taasisi, na kati ya taasisi na taasisi), urudufu wa mifumo ambapo kila taasisi inakuwa na juhudi za kipekee katika kusimika na kutumia mifumo na miundombinu ya TEHAMA ambayo ingeweza kutumiwa na zaidi ya taasisi moja na utumiaji wa viwango tofauti katika usanikishaji wa mifumo. Baadhi ya sababu zinazochangia uwepo wa changamoto hizi ni pamoja na kutozingatia miongozo na kanuni za usimamizi wa Serikali Mtandao zilizopo, upungufu wa watalaamu wa TEHAMA wenye uwezo na ujuzi wa kutosha, misukumo kutoka kwa wafanyabiashara na wafadhili, na uratibu hafifu wa shughuli za TEHAMA ndani na kati ya Taasisi za Serikali. Ni matumaini yangu kuwa, katika Kikao Kazi hiki, mtabadilishana uzoefu kuhusu hatua zinazochukuliwa na zinazoweza kuchukuliwa ili kuwa na kanuni au miongozo ya usimamizi wa mifumo na vifaa vya Serikali Mtandao, ambayo itasaidia, pamoja na mambo mengine, kuboresha mahusiano na uratibu wa shughuli za TEHAMA

Serikalini. Pia mtajulishwa changamoto zilizobainishwa katika Kikao Kazi kilichopita pamoja na hatua zilizochukuliwa katika utatuzi wake.

Ndugu Washiriki,

Tunafahamu kuwa lengo kuu la utekelezaji wa Serikali Mtandao ni kuboresha utoaji wa huduma kwa umma, lakini pia utekelezaji wake unalenga kuimarisha utawala bora na kuongeza tija na ufanisi katika uendeshaji wa taasisi za Umma kwa kuhakikisha uwepo wa mawasiliano ya haraka, yenye uhakika na salama ndani na kati ya taasisi mbalimbali za Serikali; kuanzia kwenye Wizara, Mikoa hadi ngazi za Halmashauri pamoja, taasisi za umma zinazojitegemea na Balozi zetu nje ya nchi. Aidha, Serikali Mtandao inadhamiria kupunguza gharama za uendeshaji wa Serikali; kupanua wigo wa upatikanaji wa taarifa muhimu katika kila ngazi Serikalini; kuimarisha usalama wa taarifa za Serikali na kuongeza uwezo wa Serikali kupambana na majanga kwa kutumia teknolojia; kurahisisha michakato ya utendaji kazi katika taasisi za Serikali, kuboresha utoaji wa huduma kwa wananchi na kuongeza udhibiti wa mapato ya Serikali.

Ndugu Washiriki,

Utekelezaji wa malengo haya unategemea uimara wa mifumo ya uendeshaji katika Utumishi wa Umma. Kukiwa na mifumo dhaifu, uboreshaji wa huduma zetu kwa kutumia TEHAMA utakuwa mgumu. Tukiwa na mifumo imara, matumizi ya TEHAMA yatatusaidia kuleta tija na ufanisi wa utoaji wa huduma zetu. Naomba ikumbukwe kuwa, Serikali ilifanya maboresho ya mifumo ya utendaji kazi (business process improvement) wakati wa Programu ya maboresho ya Utumishi ya Umma (PSRP). Hivyo, ni vyema tukatumia fursa za TEHAMA kuendelea kuboresha mifumo hiyo na pia kufanya mapitio ya mara kwa mara ili kuendelea kuimarisha na kuifanya ilete tija na ufanisi uliokusudiwa kwani maboresho ni zoezi endelevu.

Ni vyema kukumbushana kuwa utekelezaji wa Serikali Mtandao ni suala la kisera na kimkakati. Hivyo ubunifu wa sera na mikakati ya utekelezaji wa Serikali Mtandao itazamwe mara kwa mara kulingana na maendeleo ya kiteknolojia yanayotokea na changamoto zake.

Ndugu Washiriki,

Kama kauli mbiu yetu inavyotuambia, ukuaji wa viwanda nchini unategemea pamoja na mambo mengine, uwezeshaji wa TEHAMA ambao unasaidia upatikanaji wa taarifa sahihi na kwa wakati ili kusaidia kufanya maamuzi sahihi na kwa haraka, uwezeshaji wa wananchi kupata huduma mbalimbali kama vile katika uanzishaji wa biashara, uombaji wa vibali mbalimbali na huduma ambazo zinahusiana na shughuli za kiuchumi za wananchi. Mtakubaliana na mimi ya kwamba, iwapo mifumo na miundombinu ya TEHAMA itakuwa imewianishwa na kuwezesha kubadilishana taarifa, itasaidia uboreshajii wa shughuli mbalimbali katika Utumishi wa Umma. Hivyo, ninazisihi Taasisi zote za Umma zihakikishe zinazingatia Sheria, Kanuni, Taratibu, Viwango na Miongozo ya Serikali Mtandao iliyowekwa ili kuboresha utendaji wa Serikali utakao rahisisha upatikanaji wa huduma kwa wananchi na hivyo kutuwezesha kuufikia uchumi wa viwanda tunaoutarajia.

Ndugu Washiriki,

Kwa kumalizia, nawaomba msikilize kwa makini mada zote zitakazotolewa na kushiriki kikamilifu, katika mijadala na hoja kwa uwazi ili kujenga uelewa wa pamoja kuhusiana na utekelezaji wa Serikali Mtandao. Aidha, niwakumbushe kuwa, ninyi kama watumishi wa umma, ni muhimu kutambua kuwa wakati wote Utumishi wa Umma unaohitajika ni ule wenye maadili, weledi na ubunifu katika

utendaji kazi, na siyo wa kufanya kazi kwa mazoea au kwa kusukumwa. Hivyo nawaasa tuwe na mitazamo ya kujiendeleza na kufanya kazi kwa bidii ili tuweze kuwa wabunifu katika kutimiza wajibu wetu wa kila siku. Ni muhimu wote tukatambua kuwa, UTUMISHI WA UMMA IMARA HUIJENGA SERIKALI NA TAIFA IMARA, NA KUCHANGIA KATIKA KUFIKIA MAENDELEO YA VIWANDA YANAYOKUSUDIWA.

Baada ya kusema hayo, sasa napenda kutamka kwamba Kikao Kazi hiki kimefunguliwa rasmi.

ASANTENI KWA KUNISIKILIZA